

Құмкешу жалпы білім беретін мектебінің 2021-2022 оқу жылындағы жүргізілген педагог – психолог жұмысының жарты жылдық есебі

Мақсаты: білім беру ұйымдарында білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, қолайлы әлеуметтік – психологиялық жағдай жасау және білім беру үдірісіне қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету.

Міндеттері:

- 1)білім алушылардың тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін – өзі тәрбиелеу және өзін – өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;
- 2)білім алушыларға ақпараттық қоғамның жылдам дамуында олардың табысты әлеуметтенуіне психологиялық тұрғыдан жәрдем көрсету;
- 3)білім алушыларды психологиялық – педагогикалық зерделеу негізінде әрбір білім алушыға жеке тәсілді қамтамасыз ету;
- 4)психологиялық диагностиканы жүргізу және білім алушылардың шығармашылық әлеуетін дамыту;
- 5)психологиялық қиыншылықтар мен білім алушылардың проблемаларын шешу бойынша психологиялық түзету жұмыстарын жүзеге асыру;
- 6)білім алушылардың психикалық денсаулығын сақтау;
- 7)психологиялық проблемаларды шешуде және оқу – тәрбие жұмыстарының қолайлы әдістерін таңдауда ата – аналар мен педагогтерге консультациялық көмек көрсету;
- 8)білім беру үдерісі субъектілерінің психологиялық – педагогикалық құзыреттілігін көтеру.

Оқушының психологиялық даму процесін, оқыту ортасының арнайы шарасы мен қалыптасуына жағдай жасау мақсатында жұмыс жоспары құрылып, психологиялық алдын алу жұмыстары жүргізілді.

Оқу жылының басынан бастап қиын оқушылар, мүгедек оқушылар, ПМПК-да тізімде тұрған оқушыларды қайта тексеріп, ПМПК-да диагнозы бар жаңадан келген оқушыларды тіркеу жұмыстары жүргізіледі.

Уақытша қашықтықтан оқытылатын орта буын оқушыларына психологиялық ұсыныстар, кеңестер берілді.

Мектеп алды даярлық сыныптың оқушыларына қашықтықтан оқуға байланысты ережелерімен таңыстырылды. Қауіпсіздік шараларын ұстануды керек екені түсіндірілді. Компьютерде жұмыс жасау ережелері түсіндірілді. «Бір нәрсе сал» әдістемесі жүргізілді. Оқушылардың олау, қол моторикасын дамыту барысында. Оқушылар салған суреттерін вацап желісі арқылы жіберіп отырды. Балалардың ойлау қабілетін дамытуға арналған психологиялық жаттығулар инстаграм парақшасында жарияланды. «Мұнда не артық ?» әдістемесі мектеп алды даярлық сыныптармен жүргізілді. Мақсаты: баланың бейнелі логикалық ойлауын анықтау. Мектепалды даярлық сыныптарында жоғары дәрежеде 4-оқушы, орташа дәрежеде 7-оқушы анықталды. Сан және санау, түстерді анықтау барысында мектеп алды даярлық сыныпқа жүргізілді. Баланың жасына сай даму деңгейін анықтау мақсатында. Барлық оқушылармен жеке – жеке жұмыстар жүргізілді.

Бірінші сынып оқушыларының мектепке дайындығын анықтау барысында әртүрлі жұмыстар жүргізілді.Ең алдымен сақтық шараларымен таңыстырылып кетті. Қашықтықтан оқып жатқан оқушылар үшін компьютерде жұмыс істеу ережелерімен таңыстырылды. Оқушыларға арналған саусақтар жаттығуы, көздерге арналған жаттығулар жүргізілді. Сынып оқушыларынан «Үй емтихан» тесті алынды. Оқушылардың логикалық ойлауын, ой-өрісінің дамуын анықтау мақсатында. Алынған тесттің қорытындысы бойынша қатысқан оқушылар саны 11. Орташа деңгейде 6 оқушы, жоғары деңгейде 5 оқушы, төмен деңгейде оқушылар анықталған жоқ.

Керен - Йирасектің тесті 1 сыныптардан алынды. Баланың мектепте оқуға психологиялық дайындығын анықтау мақсатында. Қатысқан оқушылар саны 11. Орташа деңгейде 4 оқушы, жоғары деңгейде 7 оқушы анықталды. Төмен деңгейде оқушылар анықталған жоқ. «Менің сыныбым» әдістемесі жүргізілді. Мақсаты: оқушылардың сынып ұжымына бейімделуін, мұғалімнің маңыздылығы ерекше екендігін анықтау. Қатысқан

оқушылар саны 11. Баланың бейімделуі жақсы деңгейде 7 оқушы, бала үшін мұғалімнің маңыздылығы ерекше 4 оқушы, теренірек зерттеуді қажет ететін оқушылар саны 0. Сонымен қатар оқушылардың қол моторикасын дамыту барысында және сергіту жаттығулар жүргізілді.

2-4 сыныптың оқушыларына Сьюзен Деллингер әдісімен «Психогеометриялық тест» арқылы жеке тұлғаны мінез-құлық ерекшелігін зерттеу барысында жүргізілді. Қорытындысы бойынша 27 оқушы қатысты. Төртбұрыш – 7, үшбұрыш – 5, тіктөртбұрыш – 8, ирег -4, шеңбер -3 оқушы таңдады. 2 сынып оқушыларына миға пайдалы жаттығулар онлайн жүргізіліп тұрды.

14.09-21.09.2020ж аралығында 4 сынып оқушыларын қашықтан «Менің отбасы» тақырыбында суреттік тест

алынды. Барлық оқушыларға сурет салып болғасын жекеме жіберілу ұсынылды.

Оқушылар салған суреттерін фотоға түсіріп жіберіп отырды. Салған суреттері бойынша отбасындағы қарым – қатынастары жақсы және отбасында әкесін бірінші орынға қойса, анасын ақылды санайтындары да бар.

Сонымен қатар отбасын жоғары, орташа бағалайтындары да анықталды. Жаңа ортада отбасылары тез тіл табысып кететіндері де анықталды. М.А.Панфилованың «Кактус» графикалық тесті жүргізілді.

Мақсаты: Баланың эмоцияналдық жағдайын анықтау және агрессиялық деңгейін анықтау.

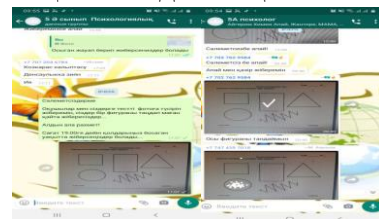
Қорытындысы: 4 сынып оқушыларының мінезі ашықта, тұйықта оқушылар кездесті. Туыстарының, достарының ортасында белсенді және лидерлікке ұмтылатын оқушылар да бар, тыныштықты қалайтын оқушылар да бар. Оқушылардың бойында үрей, қорқыныш, агрессия деңгейі анықталған жоқ. Сонымен қатар өзіне деген сенімсіздік, белгілері байқалған жоқ.

Сьюзен Деллингер әдістемесімен «Психогеометриялық тест». Геометриялық фигура арқылы тұлғаның ерекшеліктерін зерттеу мақсатында жүргізілді. Қатысқан оқушылар саны 9. Төртбұрыш таңдаған оқушылар - 2, үшбұрыш таңдаған оқушылар -1, шеңбер таңдаған оқушылар саны -3, ирег таңдаған оқушылар саны - 3 болып анықталды.

1-4 сыныптар арасында Пьерон-Рузен тесті жүргізілді. Оқушылардың зейінінің бөлуі мен ауысуын анықтау мақсатында жүргізілді. Қорытындысы бойынша 21оқушы жоғары дәрежеде, 17 оқушы орташа дәрежеде анықталды. Қатысқан оқушылар саны 38.

2-4 сыныптар арасында «Ағаш» әдістемесі жүргізілді. Мақсаты: адамның болмысын, эмоционалды жай күйін, қоғамдағы орнын нықтау. Қорытындылары оқушыларға жеке-жеке шығарылды, әр сыныптын жеке папкаларына шығарылып салынды.

5 сынып оқушыларына Н.Г.Лусканова әдістемесі алынды. Жүргізілген зерттеу оқушының мектепке бейімделуінің үш деңгейін бөліп көрсетеді. Қорытындысы бойынша орташа деңгейде 6 оқушы, жоғары 4 оқушы, төмен деңгейде оқушылар анықталған жоқ.

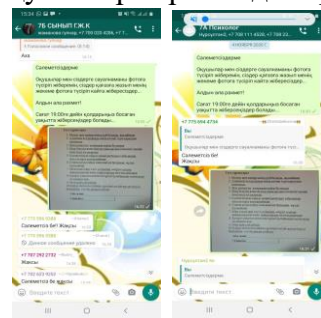
3,6 сынып оқушыларының арасында «Мен заңды білемін» тақырыбында онлайн сауал сағат өтті. Мақсаты: оқушыларға балалар құқығы туралы білімдерін толықтыра отырып, өмірдегі кездесетін келеңсіз жағдайлармен таныстыра отырып, өз мүдделерін қорғай алатынын үйрету. Оқушылардың құқықтық білімін тексере отырып, өз мүдделерін қорғай

алатын, өзіндік ұсыныс пікірлері мен көзқарастарын, ойларын ашық айтатын, сөзге шешен, кемел ойлы, елжанды азаматтар ретінде тәрбиелеу. Оқушылардың ойлау, тыңдау, өз ойларын еркін жеткізе алу мәдениетін дамыту, шығармашылық қабілеттерін шыңдау. Сауал сағаттын өту барысында әр бір оқушылар бала құқығымен таңысып кетті. Оқушыларда өз ойларын ортаға қоса отырды. Құқық жайында не білесіз? ойлан тап ойын өткізілді. Ойынға барлық оқушылар қатыса отырды және сұрақтарға жақсы жауап берді. Сауал сағат соңында «Ұнаған ағашты таңданыз» деп психологиялық тест алынып,

қорытындысы сол жерде берілді. Құқық бұзушылықтың алдын алу барысында, психологиялық кеңестер инстарграм парақшасында жарияланды.

«Менің бойымдағы құнды қасиеттер» атты 6 сынып оқушылар арасында тринг өткізілді. Мақсаты: Өмірде адам өзі байқамайтын құндылықтарды бағалау. Оқушылар, бүгін сіздер құнды қасиеттеріңізді білдіңіз және жақсы қасиеттеріңізбен табиғатты одан сайын гүлдендіріңіздер. Сендер әрқайсың қайталанбас тұлғасыздар сендер үшін ешкім дәл сен сияқты қайырымды, мейірімді, жомарт, ақылды, кішіпейіл бола алмайды. Құрметті балалар, өмір адамға бір рет беріледі, оны мәнді өткізу өздеріңнің қолдарыңда. Менің мақсатым-осы тренинг арқылы сіздерге адам бойындағы асыл қасиеттерді және өмірде адам өзі байқамайтын құндылықтарды бағалау, өмірдің маңызды сәттерін сіздерге айқындау болатын. Бүгінгі тренингіміз осымен аяқталды. Сіздерге атсалысып, менімен бірге болғандарыңызға үлкен алғыс.

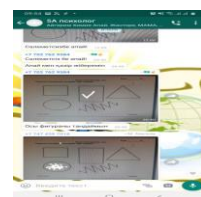
5-7 сынып оқушыларына қарым – қатынаста агрессияны болдырмау жолдары барысында кеңес берілді. Сонымен қатар кез келген адам кибербуллингке тап болуы мүмкін. Кибербуллинг дегеніміз не? Осыған байланысты бейнеролик салынып түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

11.11.20 жылы 6-7 сынып оқушыларының арасында «Ғаламтордың қауіпсіздігі туралы» тренинг сабақ. Мақсаты: оқушылардың интернетке тәуелділігінің алдын алу. Әрине, қазір Интернетсіз өмір сүру мүмкін емес. Бірақ, заманауи технологияларды зиян шегу үшін емес, өз игіліктеріңе пайдалану маңызды екенін оқушыларға түсіндіру барысында «Ғаламтордың қауіпсіздігі туралы» тренинг сабақ онлайн өткізілді. Оқушыларға ИНТЕРНЕТ ЖӘНЕ ОНЫҢ МҮМКІНДІКТЕРІ, Менде Интернетке тәуелділік бар ма? Деген сұрақтың барысында оқушылар өз ойларымен бөлісе кетті. 6 сынып оқушыларына көзге арналған жаттығулар жүргізілді. Сонымен қатар, оқушыларға Интернетке тәуелділіктің 9 белгісімен таныстырыла кетті. Интернет сені басқарып кетпейінше, сен Интернетті басқар деп кеңестерде берілді және «Ғаламтордың қауіпсіздігі туралы» жас айырмашылықтарына байланысты жаднамалар таратылды инстаграмм парақшасына жарияланды.

6-7 сыныптардан Андреева А.Д әдістемесі жүргізілді. Оқушылардың оқуға деген мотивациясын және оқуға эмоционалдық қарым-қатынасын анықтау мақсатында. Қорытындысы бойынша танымдылық белсенділік деңгейі жоғары 8 оқушы, орташа деңгейде 9 оқушы. Жетістікке мотивация деңгейі жоғары 5 оқушы, орташа деңгейде 12 оқушы. Мазасыздық деңгейі төмен 0 оқушы, ашу-ызаға төмен деңгейде 0 оқушы анықталды.

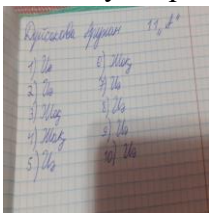
«Менің көңіл-күйім» тестті 7 сыныптарынан ватцап желісі арқылы алынды. Мақсаты: әдеттері жеке ерекшеліктері туралы ойлануына мүмкіндік беру. Қатысқан оқушылар саны 10. Сауалнама қорытындысы бойынша, кейде өмірлік қиындықтарға қарамастан, сіз өмірді жеңіл қабылдайсыз.

«Менің бойымдағы құнды қасиеттер» тренингі. Мақсаты: Әр адамның алға қойған мақсат – мұраты, тілектері болады. Бойына жақсы адами қасиеттерді дарыта алғандар ғана өмір жолындағы қиыншылықтарға қарамастан шыдамдылық танытып, өзін - өзі тәрбиелеп мақсатына жетеді. Оқушылардың арасында онлайн «Менің бойымдағы құнды қасиеттер» тақырыбында тренинг сабақ онлайн жүргізілді. Сабақ барысында оқушыларға құнды қасиеттер туралы толық түсіндірілді. «Жақсы мен жағымсыз қасиеттер» жаттығуы жүргізілді. Оқушылар өз бойындағы жағымсыз қасиеттерді жазып жыртып тастады, өз бойындағы жағымсыз қасиеттерден арылу үшін. Жақсы қасиетке иелену, жақсы адам атану өз қолымызда. Сол себепті мен сендерге өзін - өзі тәрбиелеуге арналған психологиялық кеңестер таратылып берілді.

7-8 сынып оқушылардың темпераментін сурет арқылы анықтау барысында түстер арқылы онлайн тест алынды. Мақсаты: төмендегі түстер арқылы оқушылардың мінез-

құлықтарын анықтау. Оқушыларға әртүрлі түстер берілді, оқушылар таңдаған түстері бойынша қорытындысы шығарылды. Расселдың саунамасы 8 сыныптың оқушыларынан алынды. Мақсаты: берілген диагностикалық сауалнамалық-тест жалғыздық деңгейді анықтауға арналған. Жалғыздық деңгейі анықталған жоқ. Қатысқан оқушылар саны 18.

Қызылша ауыл	
1) Ша	6) Ша
2) Ша	7) Ша
3) Ша	8) Ша
4) Ша	9) Ша
5) Ша	10) Ша

5-11 сынып оқушыларының арасында «Буллинг кибербуллинг» тақырыбында семинар сабақ, түсіндіру жұмыстары зуммен өткізілді. Сьюзен Деллингер әдістемесі «Психогеометриялық тест» арқылы жеке тұлғаның ерекшеліктерін анықтау. 5-6 сыныптардан алынды. Қорытындысы бойынша төртбұрышты

Қызылша ауыл	
1) Ша	6) Ша
2) Ша	7) Ша
3) Ша	8) Ша
4) Ша	9) Ша
5) Ша	10) Ша

таңдағандар саны 5 оқушы, үшбұрышты таңдағандар саны 4 оқушы, тіктөртбұрыш 4 оқушы, шеңбер 3 оқушы, ирек 5 оқушы таңдады.

11-сынып оқушыларынан «Маральдық тұрақтылық» тесті алынды. Жасөспірімдердің өз өмір сүру дағдысы туралы ойлануға жағдай жасау мақсатында. Алынған сауалнаманың қорытындысы бойынша 10 оқушы қатысты. 1-3 ұпайдың арасында жинаған оқушы саны 0, 4-6 ұпай арасында жинаған оқушы саны 6, 7-10 ұпай арасында жинаған оқушылар саны 4.

11 сыныптардан «Өзіңді – өзің бақылай білесің бе?» тесті алынды. Оқушылардың мінезін, көңіл – күйін анықтауға арналған. Бұл тест мінезді тез арада анықтауға мүмкіндік береді. Қорытындысы бойынша қатысқан оқушылар саны 10. 20 ұпайдан төмен жинаған оқушылар саны- 6 сіз тыныштықты, табиғатта серуендегенді ұнататын оқушы- 7. Үй жағдайындағы достар мен қарым – қатынасты қалайтын оқушы-3. Осы себептен сізді кейбір достарыңыз іш пыстырады деп ойлайсыз. 21 – 24 ұпай жинаған оқушылар 0 – сіз жеткілікті деңгейде жеңілтексіз. Адамдармен тез тіл табысасыз, бірақ көңіл күй ауыспалылығы жиі болады – бірде жабырқау, бірде тым көңілді. 25 ұпай дан жоғары жинаған оқушылар 7 - ортадағы сіздің орныңыз ерекше. Сіз әзілқойсыз, басқа адамдардың көңіл - күйінің көтеріңкі болуына себепші боласыз. Қызықты әңгіме айтып, үзіліссіз күлдіре аласыз.

10 қазан Дүниежүзілік психикалық денсаулық күніне байланысты әртүрлі іс-шаралар өткізілді. 8 – 11 сынып оқушыларының арасында «Менің психикалық денсаулығым» тақырыбында онлайн сабақ ватсап желісі арқылы өткізілді. Оқушыларға психикалық денсаулық дегеніміз - адамды психикалық аурулар мен психикалық бұзылыстардың болмауы, психикалық тұрғыдан сау болуы және психикалық денсаулықсыз денсаулық болмайтыны, сонымен қатар психикамызды сақтай отырып, біз ағзаға жалпы қамқорлық жасаймыз. Өз жағдайымызды мұқият қару керек және психикалық жайсыздыққа шағын күдік туса, көмек пен кеңес алу үшін маманға жүгіну керек екені айтылды. Сонымен қатар оқушыларға арналған психикалық денсаулықты нығайтуға арналған кеңестер берілді және бейне сабақтар оқушыларға таратылды. «Менің психикалық денсаулығым» тақырыбы барысында психикалық денсаулықты нығайту мақсатында оқушылар арасында челлендж ұйымдастырылды. «Менің мамандығым – бұл менің таңдауым!» тақырыбында психологиялық бағыт беру сағаты барысында 11 сынып оқушыларына өткізілді. Мақсаты: оқушыларға мамандық таңдау, олардың негізгі түрлері, мамандықтарға деген ынта-ықыласын арттыру, кәсіптік бағыт беру. Психологиялық бағыт беру барысында мамандық таңдауға кім және қандай жағдайлар әсер

етеді, мамандық таңдаудың алғышарттары, мамандық таңдаудың формулары бойынша тоқталып кетілді және мамандық таңдауға байланысты психологиялық кеңестер берілді.

«Менің өмірге көзқарасым» атты эссе байқауы (150-200сөз)

9-11 сыныптар арасында өткізілді.

Мақсаты: оқушылардың өмірге

көзқарастарын жақсы жағынан арттыру,

өмірді сүюге тәрбиелеу. Эссе байқауының қорытындысы бойынша: I

орын –Мұса Акерке 10 сынып оқушысы, II орын –Серікбаева Акерке

11 сыныбы, III орын Қонысбек Ақгүлім 9 сынып оқушысы.

«Бақытты күн» деп аталады. Ұраны: «Әрбір адам, өз

бақытының жаршысы» Апталық басталмас бұрын оқушыларға фотосуреттерден көрме болатындығы ескертіліп, әдемі күліп түскен суреттерін тапсыруды ұсынылды. Жиналған суреттердің ішінен ең тартымды, этикалық талапқа сай суреттер таңдалып «Бойжеткен әдемі жүр, сыпайы күл!» 5-11 сынып оқушыларының арасында фотосуреттер көрмесі жасалды.

«Интернеттің пайдасы мен зияны» тақырыбында 6 сыныптар арасында пікір сайыс өткізілді. Мақсаты: оқушылардың интернет туралы толық ой қалыптастыру, оқушылардың тапқырлық, ізденпаздық қасиеттерін қалыптастыру. Ойынға 2 команда қатысты. Ойынның қорытындысы бойынша: I орын – «GOOGLE» фракциясының мүшесі Асқарова Анар. II орын - «YANDEX» фракциясының мүшесі Жақсылықова Аружан. «Үздік спикер» атанған «GOOGLE» фракциясының мүшесі Асқарова Анар марапатталды.

1-11 сынып оқушыларының арасында «Ғажайып өмір!» тақырыбында үнпарақ таратылды. Өмір – үлкен жол. Өмір адамға бір – ақ рет берілген үлкен сый. Өмірдің мәні адалдық, адамдықта. Өмір арнасы кең өзен. Сол өзеннен өз арманымызды тауып ағу біздің басты мақсатымыз екенін толық түсіндіріліп кетті. Жоспарға сай, барлық жүргзілген жұмыстарға қорытындысы шығарылып қана қоймай әлеуметтік желіде жарияланды.

Ұлттық бірыңғай тестілеуге оқушыларды дайындау мақсатында жүргізілетін психологиялық жұмыстар

Мақсаты: ҰБТ-ге әзірлік уақытында түлектердің өздерін ұстау ұйымдастыру әдіс-тәсілдері мен стратегияларын оңдеу; өзін-өзі реттеуді, өздік бақылауды, өздеріне сенімділікті арттырып, жүктемені көтере бөлуге машықтандыру.

Міндеттері:

- 1.Стреске қарсылықты күшейту;
- 2.Өзін сенімді сезіну дағдысын қалыптастыру;
- 3.Эмоционалды-ерік сферасын дамыту;
- 4.Өзіне көңіл бөлуге және айналадағы адамдарға сенімді, эмпатиялық сезімін дамыту;
- 5.Ішкі күштерге негізделген өздік бақылау дағдысын күшейту;
- 6.Өз ұстанымдарын ой таразысынан өткізу арқылы өзінің іс-әрекеттеріне жауапкершілігін ұғынуға көмектесу;
- 7.Өзара қарым-қатынас дағдысын үйрету.

Қашықтықтан оқыту жөніндегі балаларға арналған жаднама таратылды. Қашықтықтан оқу барысында оқушыларға оқу ережесі, оқуға деген мотивациясын ашу үшін психологиялық кеңестер берілді. Оқушылардың мамандықты дұрыс таңдауына көмек беру барысында оқушыларға мамандық таңдау, олардың әдістері туралы білімдерін, түсініктерін кеңейте отырып, мамандықтарға қызығушылықтарын арттыру мақсатында жұмыстар жүргізілді.

Қашықтықтан оқыту жөніндегі балаларға арналған жаднама таратылды. Оқушылардың мамандықты дұрыс таңдауына көмек беру барысында кеңес берілді. Мамандық таңдаудағы қалыпты қателіктер туралы кеңестер берілсе, мамандық таңдау формуласы туралы мәліметтер берілді, сонымен қатар оқушыларға мамандық таңдау, олардың әдістері туралы білімдерін, түсініктерін кеңейте отырып, мамандықтарға қызығушылықтарын арттыру барысында

"Интернеттің пайдасы мен зияны"

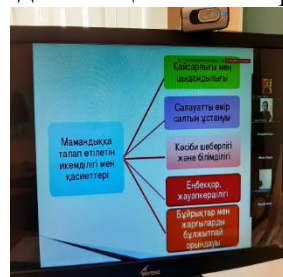

кеңестер берілді. Оқушылар мен ата-аналарға ҰБТ-ның мақсаты мен міндеті жөнінде түсінік беру барысында, ата-аналардың балаларға моральдық тұрғыда көмектесулеріне ықпал ету барысында кеңестер берілді.

11 сынып оқушыларынан «Маральдық тұрақтылық» тесті алынды. Жасөспірімдердің өз өмір сүру дағдысы туралы ойлануға жағдай жасау мақсатында. Алынған сауалнаманың қорытындысы бойынша 10-оқушы қатысты. 1-3 ұпайдың арасында жинаған оқушы саны 0, 4-6 ұпай арасында жинаған оқушы саны 3, 7-10 ұпай арасында жинаған оқушылар саны 7.

«Өзіңді – өзің бақылай білесің бе?» тесті алынды. Оқушылардың мінезін, көңіл – күйін анықтауға арналған. Бұл тест мінезді тез арада анықтауға мүмкіндік береді. Қорытындысы бойынша қатысқан оқушылар саны 10. 20 ұпайдан төмен жинаған оқушылар саны 2 – сіз тыныштықты, табиғатта серуендегенді ұнатасыз. Шулы кафеде гөрі үй жағдайындағы достар мен қарым – қатынасты қалайсыз. Осы себептен сізді кейбір достарыңыз іш пыстырады деп ойлайсыз. 21 – 24 ұпай жинаған оқушылар 3 – сіз жеткілікті деңгейде жеңілтексіз. Адамдармен тез тіл табысасыз, бірақ көңіл күй ауыспалылығы жиі болады – бірде жабырқау, бірде тым көңілді. 25 ұпайдан жоғары жинаған оқушылар 5 - ортадағы сіздің орныңыз ерекше. Сіз әзілқойсыз, басқа адамдардың көңіл - күйінің көтеріңкі болуына себепші боласыз. Қызықты әңгіме айтып, үзіліссіз күлдіре аласыз. Жүйке-психикалық қозуды бәсеңдету тәсілдері барысында «Менің көңіл-күйім» тақырыбында тест алынды. Әр түлектің өзі туралы, өз әдет-қылықтары, жеке ерекшеліктері туралы ой-толғауға мүмкіндік жасау мақсатында жүргізілді. Тест арқылы оқушылардың көңіл-күйлері анықталып, қорытындысы шығарылды. Мамандық таңдауға дайындығын анықтау барысында 11 сынып оқушыларынан тест алынды. Қорытындысы бойынша жоғары дайындықта 6 оқушы, орташа 4 оқушы, төмен дайындық көрсеткен оқушылар саны анықталған жоқ. Емтиханға даярланудың тиімді жолдарымен өзің ұстау ережесімен және емтиханға қалай әзірлену керек тақырыбында шағын дәріс өткізілді. Жүйке-психикалық қозуды бәсеңдету тәсілдері бойынша кеңестер берілді. Ми жұмысын жылдамтату барысында бинеролик оқушыларға көрсетіліп, мидың жақсы жұмыс жасауына кеңес берілді. «Менің мамандығым – бұл менің таңдауым!» тақырыбында психологиялық бағыт беру сағаты барысында 11 сынып оқушыларына өткізілді. Мақсаты: оқушыларға мамандық таңдау, олардың негізгі түрлері, мамандықтарға деген ынта-ықыласын арттыру, кәсіптік бағыт беру. Психологиялық бағыт беру барысында мамандық таңдауға кім және қандай жағдайлар әсер етеді, мамандық таңдаудың алғышарттары, мамандық таңдаудың формулары бойынша тоқталып кетілді және мамандық таңдауға байланысты психологиялық кеңестер берілді.

«ҰБТ-ға сеніммен барайық» тақырыбында тренинг өткізілді. Мақсаты: бітіруші түлектерді ҰБТ-ге психологиялық дайындау, өзіне деген сенімділіктерін арттыру және түрлі жағдайларға қарсы тұра алу арқылы өзін-өзі басқара білу қабілетін дамыту. Оқушылардың өзін тану арқылы, өзіндік бағалауын қалыптастыру, стрессті жеңуге жол көрстеу. 11 сынып оқушыларымен ең алдымен амандасу жаттығуы жүргізілді. Стресті болдырмау үшін не істеу керек туралы кеңестер берілді. Өздеріне деген сенімділікті арттыру барысында әр түрлі жаттығулар жүргізілді.

Жасөспірімдердің өзіне-өзі қол жұмсау оқиғаларының алдын – алу бағытында жүргізілетін психологиялық жұмыстар

Білім алушылар арасында кездесетін келеңсіздіктердің алдын алу. Сана – сезімдерінде жат түсініктердің орын алмауын үнемі қадағалау. Жеке тұлғаның өзін – өзі жақсы көру, сыйлай білу қасиеттерін арттыру барысында жұмыстар жүргізілді.

Мектебімізде 10 қазан Дүниежүзілік психикалық денсаулық күніне байланысты әртүрлі іс-шаралар өткізілді. 8 – 11 сынып оқушыларының арасында «Менің психикалық денсаулығым» тақырыбында онлайн сабақ ватсап желісі арқылы өткізілді. Оқушыларға психикалық денсаулық дегеніміз - адамды психикалық аурулар мен психикалық бұзылыстардың болмауы, психикалық тұрғыдан сау болуы және психикалық денсаулықсыз денсаулық болмайтыны, сонымен қатар психикамызды сақтай отырып, біз ағзаға жалпы қамқорлық жасаймыз. Өз жағдайымызды мұқият қару керек және психикалық жайсыздыққа шағын күдік туса, көмек пен кеңес алу үшін маманға жүгіну керек екені айтылды. Сонымен қатар оқушыларға арналған психикалық денсаулықты нығайтуға арналған кеңестер берілді және бейне сабақтар оқушыларға таратылды. «Менің психикалық денсаулығым» тақырыбы барысында психикалық денсаулықты нығайту мақсатында оқушылар арасында челлендж ұйымдастырылды.

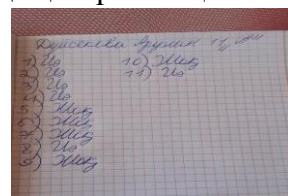
Жасөспірім балаларға психологиялық қолдау көрсетуге бағытталған «Өмірің өз қолыңда» жобасы шеңберіндегі семинар сабақ. Мақсаты: жоғары сынып қыз, ер балаларға ерте жыныстық қатынасының зиянды жақтары және адамның психосексуалдық ерекшеліктері жөнінде түсінік беру, өзінің қауіпсіздігі үшін жауапкершілік сезімін, өз тәртібі мен мінез-құлығын саналы түрде мен мінез-құлығын саналы түрде реттеу қабілетін қалыптастыру, ерте жүктіліктің және жыныстық зорлық-зомбылықтың алдын алу

Жоба шеңберіндегі жасөспірім қыздарға «Жасөспірімдер арасындағы жыныстық қатынастар, ерте жүкті болу мен, кәмелетке толмағандардың некелері, ерте жастағы түсік тастаулар, аналардың туған нәрестесінен бас тартуы, ана мен баланың өлім-жетім көрсеткішінің артуы, қыздар арасындағы суицид мәселелерін алдын алу мақсатында психологиялық қолдау көрсетіліп оқу жаттығу семинарлары мен сала бойынша кәсіби мамандармен вебинар жоспарланған. Жасөспірім қыз балалардың ерте жүктілік және жыныстық зорлық-зомбылықтың алдын алу сауаттылықтарын арттыру көзделген.

Осы тақырып аясында барлық оқушылар қатысып өз ойларымен бөлісе отырды және белсенді қатысқан Шәріпова Жауқазын мадақтама және микрофон берілді.

Менің көңіл-күйім тестті 7 сыныптарынан ватцап желісі арқылы алынды. Мақсаты: әдеттері жеке ерекшеліктері туралы ойлануына мүмкіндік беру. Қатысқан оқушылар саны 10.

8-9 сыныптар арасында С.Спилбергер бойынша бағалаудың тұлғалық шкаласы бойынша сауалнама алынды. Мақсаты: тұлғаның стреске жеке сезгіштігі ретінде алаңдау деңгейін анықтау. 16 оқушы қатысты. Алаңдаудың төмен деңгейі бойынша 16 оқушы анықталды. Алаңдаудың орташа, жоғары деңгейі анықталған жоқ. 5-11 сынып оқушылар арасында суицидтің алдын алу бойынша екінші рет алынған жасырын сауалнама бойынша 56 оқушы қатысты.

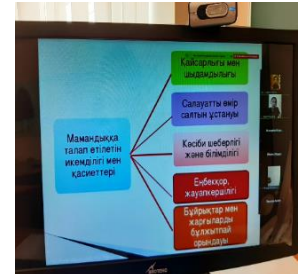

Анықталған білім алушылар жоқ. «Мен өзімді мақтаймын» жаттығу өткізілді. Өзіңе деген жағымды қарым-қатынасты дамыту мақсатында. Ватцап желісі арқылы оқушылар өз-өздерін мақтап жазып, бір-бірлерімен бөлісе отырды. Сонымен қатар алаңдатушылықты жеңу үшін өзіңізбен ішкі диалог жүргізу туралы кеңес берілді. Бастауыш сынып оқушыларына интернет желісінде қауіпсіз ережелерімен таныстырылып кетті. Интернет желісінде кіммен сөйлесуге болатыны жайында, интернет желісіндегі қарым-қатынас жайында толық ақпараттар берілді. Әрине, қазір интернетсіз өмір сүру мүмкін емес. Бірақ, заманауи технологияларды зиян шегу үшін емес, өз игіліктеріңе пайдалану маңызды екенін түсіндіру барысында «Қауіпсіз, әрі пайдалы ғаламтор» тақырыбында оқушыларға ғаламтордың пайдалы жақтары және ғаламтордың зиянды жақтарына байланысты мәліметтер берілді. 7-8 жас, 9-12 жас аралығындағы балалардың ғаламтор желісіндегі қауіпсіздігі туралы кеңестер берілді. Кибербуллинг деген не?

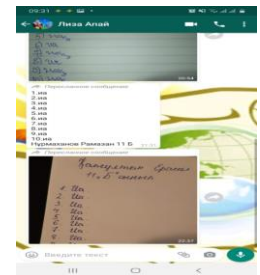
Кибербуллинг немесе киберқорқыту – бұл компьютерлерді, ұялы телефондарды, смартфондарды немесе кез – келген басқа технологияларда өзге адамның жанын ауырту немесе оны ұялту мақсатында әлденше рет қолдану. Осы тақырыбы бойынша барлық сыныптын оқушыларына түсіндірме жұмыстары жүргізілді және facebook @құмкешумектебі парақшасында жарияланды. Кибербуллинг немесе кибер қорқытудың алдын алу мақсатында. Э.Ховард бойынша стресске төзімділік деңгейін анықтау барысында 10-11 сынып оқушыларынан тест алынды. Қорытындысы бойынша қатысқан оқушылар саны 13. Стресске бейім оқушылар анықталған жоқ.

Дарынды және қабілетті оқушылармен психологиялық бағытта жүргізілетін жұмыстар

Дарынды балалардың шығармашылық қабілеттерін арттыру барысында психологиялық тұрғыдан қолдау көрсетіп, кеңес беру барысында жүргізілген жұмыстарға тоқтала кетсем. Психогеометриялық тест жүргізілді. Оқушылардың геометриялық фигуралар арқылы жеке тұлғаның ерекшеліктерін зерттеу мақсатында. 07.12-10.12 аралығында тест алынды, қорытындысы бойынша шығармашылыққа ұмтылатын, іс-әрекетте белсенді болады. Көбінесе интеллект дәрежесі жоғары, бірақта тұрақсыз болып 2 сыныбынан 2 оқушы, 3 сыныбынан 1 оқушы, 5 сыныбынан 4 оқушы, 5 сыныбынан 3 оқушы, 5 сыныбынан 4 оқушы, 6 оқушысынан 3 оқушы, 6 оқушысынан 1 оқушы, 6 сыныбынан 1 оқушы анықталды.

«Менің бойымдағы құнды қасиеттер» тақырыбында тренинг сабақ 6 сыныптарға онлайн өткізілді. Мақсаты: Әр адамның алға қойған мақсат – мұраты, тілектері болады. Бойына жақсы адами қасиеттерді дарыта алғандар ғана өмір жолындағы қиыншылықтарға қарамастан шыдамдылық танытып, өзін - өзі тәрбиелеп мақсатына жетеді. Оқушылардың арасында онлайн «Менің бойымдағы құнды қасиеттер» тақырыбында тренинг сабақ онлайн жүргізілді. Сабақ барысында оқушыларға құнды қасиеттер туралы толық түсіндірілді. «Жақсы мен жағымсыз қасиеттер» жаттығуы жүргізілді. Оқушылар өз бойындағы жағымсыз қасиеттерді жазып жыртып тастады, өз бойындағы жағымсыз қасиеттерден арылу үшін. Жақсы қасиетке иелену, жақсы адам атану өз қолымызда. Сол себепті мен сендерге өзін - өзі тәрбиелеуге арналған психологиялық кеңестер таратылып берілді.

«Менің мамандығым – бұл менің таңдауым!» тақырыбында психологиялық бағыт беру сағаты барысында 11 сынып оқушыларына өткізілді. Мақсаты: оқушыларға мамандық таңдау, олардың негізгі түрлері, мамандықтарға деген ынта-ықыласын арттыру, кәсіптік бағыт беру. Психологиялық бағыт беру барысында мамандық таңдауға кім және қандай жағдайлар әсер етеді, мамандық таңдаудың алғышарттары, мамандық таңдаудың формулары бойынша тоқталып кетілді және мамандық таңдауға байланысты психологиялық кеңестер берілді.

Дарынды, қабілетті балаларға арналған психологиялық кеңестер жүргізілді. Көшбасшылық сайысқа қатысар алдында оқушыларға өз-өздеріне деген сенімділігін арттыру барысынла оқушыларға айтылатын психологиялық кеңестер берілді.

Құқық бұзушылықтың алдын алу бағытында жүргізілетін психологиялық жұмыстар

Кәмілетке толмағандар арасындағы зорлық-зомбылықтың алдын алу үшін оқу жылының басында жоспар құрылып, сол жоспарға сәйкес іс-шараларды іске асыру мақсатында мектебімізде бірлесе отырып жоғарыда аталған тақырыптар бойынша жұмыстар жүргізіліп жатыр.

Егеменді еліміздің ертеңгі болашағы жас ұрпақ тәрбиесі. Білімді денсаулығы мықты азамат өсіру үшін, мектеп пен отбасы бірге ат салысу қажет. Бала – біздің болашағымыз. Қазіргі кезде отбасындағы зорлық-зомбылық жиі кездесіп жатады. Зорлық – зомбылықтың алдын алу бойынша мектебімізде «Отбасында зорлық – зомбылыққа жол жоқ!» атты үш күндік акция өткізілді. Акция барысында жұмыс жоспары жасалып, бірқатар іс-шаралар өтті. Осы акция барысында әлеуметтік педагог рейд жүргізген уақытта ешқандай оқыс жағдайлар болған жоқ. Сонымен қатар қашықтықтан балаларды зорлық-зомбылықтан сақтау үшін үйде және қоғамдық орындарда сақтаудың ережесін үйрету барысында психологиялық кеңес берілді. «Біз зорлық – зомб

ылыққа қарсымыз!» тақырыбында тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу мақсатында челлендж жүргізілді.

Тұрмыстық зорлық – зомбылықтың алдын алу барысында отбасы күніне орай «Отбасы – бақыт мекені» тақырыбында 14-21.09.2020 қыркүйек аралығында қашықтан іс-шаралар өткізілді. Сол жоспарға сәйкес психологиялық диагностика жүргізу барысында «Менің отбасым» тақырыбында қашықтықтан суреттік тест әдістемесі жүргізілді. Оқушылардың салған суреттері бойынша отбасындағы қарым-қатынастары жақсы екені анықталды. «Мен заңды білемін» тақырыбында сауал сағат 6 сыныптарға өткізілді. Әр бала бала құқығымен таңысты, өз құқықтарымен бөлісе кетті. Құқық бұзушылыққа жол жоқ екенің түсінді. «Мен және интернет» тақырыбында онлайн сабақ өткізілді және де ғаламтордағы қауіпсіздік туралы жаднама 7-12 жас, 13-17 жас арасындағы оқушыларға таратылды, түсіндірме жұмыстары жүргізілді. 28.11.2020 жылы, сағат 11:00 де 5-11 сынып оқушыларының арасында «Буллинг кибербуллинг» тақырыбында семинар сабақ, түсіндіру жұмыстары зуммен өткізілді. Сюзен Деллингер әдістемесі «Психогеометриялық тест» арқылы жеке тұлғаның ерекшеліктерін анықтау. 5-6 сыныптардан алынды. Қорытындысы бойынша төртбұрышты таңдағандар саны 3 оқушы, үшбұрышты таңдағандар саны 5 оқушы, тіктөртбұрыш 2 оқушы, шеңбер 4 оқушы, ирек 3 оқушы таңдады.

«Аутодеструктивті мінез – құлық пен кәмілетке толмағандарға» қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыбында қашықтықтан өткізілетін жиналысқа ата-аналар қатысты.

Қазіргі уақытта балалардың құқықтарын қорғау, суициттің алдын алу және отбасындағы зорлық-зомбылық мәселесімен айналысатын түрлі үкіметтік емес ұйымдардың саны мен белсенділігі артып келеді. Соныдқтан да заңды тұрғыдан тұрмыстық құқық бұзушылық кезінде іске асуы тиіс жұмыстар және суицидтің алдын алу, баланың құқықтарын қорғау бойынша жұмыстар жүргізілді деп айтуға болады.

Э.Ховард бойынша стресске төзімділік деңгейін анықтау барысында 8-9 сыныптардан алынды. Мақсаты: оқушылардың стрестік деңгейін анықтау. Алынған саунаманың қорытындысы бойынша агрессия деңгейі төмен 16 оқушы анықталды.

С.Спилбергер бойынша өзін-өзі бағалаудың тұлғалық шкаласы бойынша 10 сыныбынан алынды. Тұлғаның стресске жеке сезгіштігі ретінде алаңдау деңгейін анықтау мақсатында. 3 оқушы қатысып, стрестік деңгейі төмен 0 оқушы анықталды. Мектебімізде құқық бұзушылықтың алдын алу барысында мектеп психологымен бірге қауіпсіздік ережелерді сақтай отырып, сыныптарды аралай отырып түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Яғни, 8 – 11 сыныптың оқушыларымен кездесу ұйымдастырып. Ұсақ бұзақылықтардың

түрлерімен және бұзақылық жасаған жағдайда тартылатын заңды түрде жазаларымен толық таныстырып кетті. Оқушылардың мектеп инспекторына арналған сұрақтарын қоя отырып, өздеріне жауаптарын жоғары дәрежеде алды.

Ата-аналармен психологиялық ақпараттандыру, кеңес беру бағыттарында жүргізілетін жұмыстар

Оқу мен тәрбие процесінде бала, ата-ана, ұстаз болып бірлескен тәрбие жүйесінің тиімділігін арттыруға психологиялық ықпал етіп, мектеп пен отбасы ынтымақтастығын дамыту арқылы үйлесімді қарым – қатынас орнату. Ата-аналар жауапкершілігін арттыру барысында жүргізілген жұмыстарға тоқталатын болсам.

Мектебімізде бірыңғай жалпы республикалық ата-аналар жиналысы өтті. Жиналыс барысында жаңа оқу жылының басталуы, қашықтықтан оқу платформалары, бағалау үй тапсырмасының көлемі, интернет қауіпсіздігі және ата-аналарға қашықтықтан оқыту барысында оқушылардың оқуға деген қызығушылығы мен ниеттерін дамыту барысында кеңес берілді, ата-аналар тарапынан сұрақтарға жауаптар алынды. Ата-аналар мен балалар қарым-қатынасының психологиясы бойынша кеңес берілді, үй жағдайында оқыту процесін ұйымдастыру, денсаулығыңызды қадағалаңыз деген тақырыптар барысында жаднама таратылды.

Бірінші сынып оқушыларының ата-аналарына арналған жаданам тарату барысында, мектепте сіздің балаңыз оқуды, жазуды, санауды, ойлауды, өз ойын айтыуды үйренеді. Ол

үшін, әсіресе алғашқы айларда, қиын болуы мүмкін, сондықтан бала сіздің бен түсінушілікке мұқтаж.

Балаларыңызды зорлық-зомбылықтан сақтау үшін үйде және қоғамдық орындарда «сақтану ережесімен» ата-аналарға таңыстырылып, кеңес берілді. Ата-аналарға «Баланың психикалық денсаулығына қалай күтім көрсете аламын?» тақырыбында кеңестер берілді.

Жасөспірім қыздарға психологиялық қолдау көрсетуге бағытталған «Өмірің өз қолыңда» жобасы шеңберіндегі оқушыларға арналған дөңгелек стөл. Жоба шеңберіндегі жасөспірім қыздарға «Жасөспірімдер арасындағы жыныстық қатынастар, ерте жүкті болу мен, кәмiлетке толмағандардың некелері, ерте жастағы түсік тастаулар, аналардың туған нәрестесінен бас тартуы, ана мен баланың өлім-жетім көрсеткішінің артуы, қыздар арасындағы суицид мәселелерін алдын алу мақсатында психологиялық қолдау көрсетіліп оқу жаттығу семинарлары мен сала бойынша кәсіби мамандармен вебинар жоспарланған. Жасөспірім қыз балалардың ерте жүктілік және жыныстық зорлық-зомбылықтың алдын алу сауаттылықтарын арттыру көзделген.

Мектебімізде «Аутодеструктивті мінез – құлық пен кәмiлетке толмағандарға қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыбында қашықтықтан өткізілетін жиналысқа ата-аналар қатысып ақпарат алды және жаднамалар таратылды. Ата-аналар чатына «Балаларыңызға күн сайын айтылуға тиісті 33 маңызды сөз» таратылды. Желідегі жағымсыз ақпараттан балаларды қорғау үшін ата-аналар жаднамалар таратылды.

Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу барасында ата-аналарға бейнеролик көрсетілді. Балаларымызды әрқашан жақсы көрейік,тындай білейік. «Біз біргеміз», бала бойындағы агрессияны басу үшін қолданылатын кеңестер бойынша ата-аналарға онлайн кеңес берілді. Отбасындағы бала тәрбиесі, ата-ана мен бала арасындағы қарым-қатынасты нығайту мақсатында.

Қазіргі уақытта қашықтықтан оқыту жағдайында балалар көп уақытын интернетте өткізеді, осыған байланысты ата – аналар арасында интернет желісінде балалардың уақыт өткізуін бақылау, балалардың суицидтік топтар мен ойындарға қатысуына теріс қатынасын қалыптастыру барысында жұмыстар жүргізілді. Ата – аналарға «Қауіпсіз интернет!» тақырыбында ата-аналарға сайттардың мазмұнын сүзгіштеуге қарайтын жерлерді және ондағы әрекеттерді бақылауға мүмкіндік беретін заманауи материалдарды пайдалануға болатыны жайлы ақпараттар берілді. Сонымен қатар балаларды адамгершілік нормаларын ұстануға, тіпті

виртуалды қарым – қатынаста да тәрбиелі болуға үйретіңіз және өз балаларыңызға мұқият назар аудара біліңіздер деп желідегі жағымсыз ақпараттан балаларды қорғау үшін кеңестер, жаднамалар ватсап, инстаграм желілері арқылы таратылды. 9 сыныптын оқушыларының ата-аналарынан «Сіздің өміріңізде бала қандай орынға ие?» сауалнамасы алынып қорытындысы шығарылды. Мақсаты: ата-ана мен

бала арасындағы тәрбиелік мәнді нығайту.

Кәсіптік бағыт бағдар беру барысында ата-аналарға кеңес берілді. Балаға мамандық таңдауда көмектесу үшін жасалатын шаралар жиынтығын кәсіптік бағыт бағдар беру деп аталады. Балаға кәсіптік бағыт бағдар беруде ата-ананың орны ерекше, сондықтан мамандық таңдауда балаңызбен бірге бастаңыз де ата-аналарға толық мәлімет берілді. Ата-аналарға ПБЗ (псих-белсенді заттарды) қолданудың алдын алу бойынша жаднама таратылды және инстаграмм парақшасында жарияланды.

Бірыңғай облыстық жалпы мектептік ата-аналар жиналысы 2-4 және 5-11 сынып оқушыларының ата-аналарына өткізілді. Өткізілу мақсаты: 2020-2021 оқу жылындағы оқытудың ерекшеліктері туралы ата-аналарды (балалардың заңды өкілдерін) хабардар ету. Отбасы тәрбиесінің негізгі мақсаты - дені сау, ұлттық сана –сезімі оянған, рухани ойлау дәрежесі биік, мәдениетті, парасатты, ар-ожданы мол, еңбекқор, білімді азаматты тәрбиелеу. Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу, түсіндіру жұмыстарын жүргізу. Жиналысқа ТЖО, мектеп инспекторы, педагог-психолог, мектеп мейірбекесі қатысып өз жұмыстарымен бөлісе кетті. «Баланы күйзеліске қарсы тұруға

қалай үйрету керек», «Балада стресске төзімділікті арттырудың төрт әдісі» тақырыбында ата-аналарға жадынама таратылды.

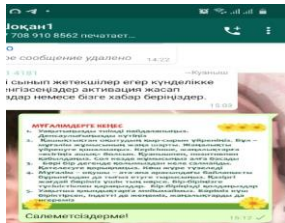
«Өмірдің әрбір сәтін бағала...» тақырыбында жасөспірімдер арасындағы суицидтің алдын алу және көмектесу үшін не істеу керек, тұйық болғанда қалай шығуға болатыны жайлы ата-аналарға арналған кеңес берілді және үнпарақ таратылды. Инстаграм парақшасына жарияланды.

«Зорлық - зомбылықсыз балалық шақ» тақырыбында бинеролик әлеуметтік желіде жарияланды және ватсап желі арқылы ата-аналар чаттарына таратылды.

Педагогикалық ұжым және әкімшілік құрамымен жүргізілген психологиялық жұмыстар

Мұғалімдердің психикалық өзіндік реттелуін жетілдіріп, кәсіби «өсудің» алдын алу. Психологиялық ақпараттандыру. Өз ісіне деген сенімділік пен құлшыныс сезімдерін арттыру барысында төмендегідей жұмыстар жүргізілді.

Педагогтарға кәсіби шыңдалуға ынталандыру мақсатында онлайн кеңес вацап және инстаграмм желісі арқылы жүргізілді. Кеңестің жүргізілу барысында мұғалім – оқушы – ата-ана арасындағы байланысты бұрынғыдан да тығыз етуге тырысыңыз. Қазіргі жағдайда бәріміз үшін тың нәрсе. Бір-біріңізге түсіністікпен қараңыздар. Бір-біріңізді қолдаңыздар. Уақытша қиындықтарға мойымаймыз. Бәріміз күш біріктірсек, індетті де жеңеміз деп кеңестер беріле кетті. Сонымен қатар мұғалімдерге қашықтықтан оқытудың маңызды факторларының бірі – оқушының оңды уәждесі. Оқу материалы қысқа да анық болуы керек. Баланың қабілеттілігіне әрқашанда сену керек, мадақтау әдісін пайдалану керек екені жайлы кеңес берілді.

Елімізде болып жатқан жағдайға байланысты қашықтықтан жұмыс жасау уақыты да келіп жетті. Соған байланысты мұғалімдерге жұмыс жасауға деген ынталарын арттыру үшін, болып жатқан жағдайға сабырлық пен төзімділік таныта білуіне үлесімді қосу мақсатында ұйымдастырылып отырған психологиялық кеңесті назарларына ұсынылды.

Қазіргі таңда қашықтықтан оқытуға байланысты мұғалімдер психикалық және физиологиялық артық жүктемелерді басынан өткіріп жатыр. Осыған байланысты көптеген мұғалімдерде шаршау пайда болады. Ұйқысы қашып, тепе-теңдік бұзылады. Оның соңы эмоциялық күйзеліске әкеледі. Соған байланысты «Күйзелістен қалай құтылуға болады!» тақырыбында мұғалімдерге кеңестер бейнеролик арқылы берілді. Сонымен қатар instagram, вацап, YouTube желісінде жарияланды.

оррллдлджлож

«Еріктілер тобы» мектебіміздің жас ұстаздары және 11 сынып жетекшілерімен оқушылар акциясы өз үлестерін қосты. Жақсылық жасау-адам бойындағы асыл қасиеттерін бірі. Жақсы адам қол ұшын беруге, жақсы іске қолдау жасауға дайын тұрады. Жақсылық жасау – биік адамгершіліктің белгісі.

Мектеп ұжымында жағымды психологиялық қарым – қатынас орнату жаттығуы жүргізілді. Жағымды қарым – қатынас орнату тақырыбында жүргізілді. Мақсаты: Айналадағы

ортамен үйлесімді қарым – қатынас жасауға, өзара жағымды қарым – қатынасын арттыру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

АҚТБ/ЖҚТБ ауруы және салауатты өмір салтын насихаттау бағытындағы атқарылған жұмыстар

Мектепте «Нашапост» жұмысының мақсаты – дұрыс білім алуға қолайлы жағдайлар туғызу, жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың, нашақорлық заттармен ішімдікті қабылдаудың алдын алу, оқушылардың мінез – құлықтарын дұрыс жолға қою. Міндеттері: ауытқыған мінез – құлықты қалыпқа келтіруге бағытталған жекелеме тәрбие жұмыстарын жүргізу, тәуелділікті қалыптастыру; Балаларды психоактивті заттарды қолданудың алдын алу; Ата – аналарды нашақорлық жағдайларды, ауытқыған мінез – құлық салдарын анықтау және салауатты өмір салтын насихаттау.

2020 - 2021 оқу жылында жоғарыда көрсетіліп кеткендей, мақсаттар мен міндеттері алына отырып, жұмыстар жүргізілді. Жұмыстар оқушылармен, ата –аналармен, сынып жетекшілермен және диагностикалық бағытта жүргізілді.

Кәмілетке толмаған балалардың бойында есірткі мен алкогольге деген жағымсыз қарым – қатынас қалыптастыру мен алдын алу мақсатында ПБЗ постының жоспарына сәйкес мектеп оқушыларымен тренинг, диагностика, сауалнамалар жүргізілді. Оқушыларға қашықтықтан «Жақыныңа жанашыр бол» тақырыбында психологиялық кеңес берілді. Сонымен қатар балаларға арналған сақтық шаралары инстаграмм (sh.psiholog_1) парақшасына салынды және ватсап желісі арқылы таратылды.

Оқушыларға арналған жаднама таратылды. Тазалық сақта. Тазалық - иманның жартысы. Айналаң таза болса, жан әлемің де таза болатынын ұмытпау және уақытыңды босқа өткізбеу. Әр сәтінді тиімді пайдалан. Елдің соңында қалғың келмесе, білім ал. Көп ұйықтасаң, көп нәрседен құр қаласың. Уақыт саған берілген мүмкіндік. Уақытыңды уайымда деп оқушыларға арналған жаднамалар таратылды.

Нашақорлық - ғасыр дерті тақырыбында 9-10 сынып оқушыларына медбике Жағыпарова М.Н алдын алу шаралары барысында түсіндірме жұмыстары жүргізілді. «Адалдық жолынан айнамайық» тақырыбында 6 сыныптар арасында әлеуметтік педагогтын тарапынан онлайн шағын дәріс өткізілді.

«Тәні саудың – жаны сау» тақырыбында 8 – 11 сынып оқушыларының арасында онлайн сабақ ватсап желісі арқылы өткізілді. Оқушыларға психикалық денсаулық дегеніміз

- адамды психикалық аурулар мен психикалық бұзылыстардың болмауы, психикалық тұрғыдан сау болуы және психикалық денсаулықсыз денсаулық болмайтыны, сонымен қатар психикамызды сақтай отырып, біз ағзаға жалпы қамқорлық жасаймыз. Өз жағдайымызды мұқият қару керек және психикалық жайсыздыққа шағын күдік туса, көмек пен кеңес алу үшін маманға жүгіну керек екені айтылды. Сонымен қатар оқушыларға арналған психикалық денсаулықты нығайтуға арналған кеңестер берілді және бейне сабақтар оқушыларға таратылды.

«Денсаулық зор байлық» тақырыбында медбике Бегалова Гүлфайруз оқушыларға жалпылама денсаулықты күту, дұрыс тамақтануға, сақтық шаралары үшін ережелерді мұқият сақтау жайында түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Балаларымызды әрқашан жақсы көрейік, тыңдай білейік. «Біз біргеміз», бала бойындағы агрессияны басу үшін қолданылатын кеңестер бойынша ата-аналарға онлайн кеңес берілді. Отбасындағы бала тәрбиесі, ата-ана мен бала арасындағы қарым-қатынасты нығайту мақсатында.

«Күйзелістен қалай құтылуға болады?» тақырыбында мұғалімдерге психологиялық кеңес берілді. Мұғалімдердің уақытын тиімді пайдалану, денсаулығын күту, қандай жағдай болмасын күйзеліске түспеу жолдарын толық түсіндіріліп кетті. Ұжымға психологиялық ахуал тудыру барысында әртүрлі кеңестер берілді және барлық жұмыстар әлеуметтік желіде жарияланды.

«Менің психикалық денсаулығым» атты оқушыларға тренингтер, члендж оқушылар арасында жұмыстары жүргізілді. Мақсаты: Оқушылардың өмірдегі, тұрмыстағы келеңсіз жағдайларға – нашарлықпен айналысып, өзін - өзі айықпас дертке душар етудің алдын алу жұмыстары жүргізілді. Менің денсаулығым байланысты оқушылар арасында члендж ұйымдастырылды. «Аландатушылықты қалай жеңеміз?» тақырыбында оқушыларға кеңес берілді. Мақсаты: Оқушылардың күйзеліске ұшырауының алдын алу. Оқушылардың ішкі күйіңізді өзгертуге көмектесетін бірнеше жағымды эмоционалды қимылдар айтылып кетті. Барлығымыз үшін өмірдегі, жасына қарамастан, жынысы, кәсібі, отбасылық жағдайы, темперамент, табысты оқудағы және шығармашылық қызмет, кездейсоқ төтенше жағдайларға тап сәттер күрделі қиындықтарды шешуге өз көңіл-күйінді. Біз тітіркенуді, дүрбеленді, қайғы-қасретті қамтиды. «Зиянды әдеттердің алдын алу» тақырыбында ата-аналарға баяндама оқылды. Мақсаты: Оқушылар арасындағы зиянды заттардың алдын алу. Қазіргі қоғамымызда салауатты өмір салтына деген саналы көзқарас темекі шегу спирттік ішімдікке салынудың, есірткі қолданудың көбеюіне себепкер болып отыр. Спирттік ішімдіктердің, есірткі мен темекінің адам өміріне зияны белгілі. Сол себепті ата-аналарға толық ақпарат беріліп өтті.

«Оқушылар арасындағы суицидтің алдын алу жолдары» тақырыбында ата-аналарға арналған бірнеше кеңестер берілді. Балалардың отбасылық және ішкі мәселелерін ашық талқылаңыз. Балаларыңызға өмірде нақты мақсаттар қоюға және оларға ұмтылуға көмектесу керек екені, ешқандай жазада физикалық жаза қолдануға болмайтыны, өсіп келе жатқан балаларыңызды көбірек жақсы көріңіз, абай болыңыз және ең бастысы, олармен сыпайы болу. Ата-аналарға аутодеструктивті мінез – құлықтың алдын алу барысында жоғарыда айтылғандай жұмыстар жүргізілді.

2020-2021 оқу жылының есебін қорытындылай келе, жоспар бойынша қойылған жұмыстар легі жүзеге асырылып, психологиялық анықтамалар берілді.

Алдағы уақытта психологиялық алдын алу және ескерту шараларына байланысты төмендегі міндеттер қойылды:

- білім алушылардың тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін – өзі тәрбиелеу және өзін – өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;
- білім алушыларға ақпараттық қоғамның жылдам дамуында олардың табысты әлеуметтенуіне психологиялық тұрғыдан жәрдем көрсету;
- психологиялық диагностиканы жүргізу және білім алушылардың шығармашылық әлеуетін дамыту;
- психологиялық қиыншылықтар мен білім алушылардың проблемаларын шешу бойынша психологиялық түзету жұмыстарын жүзеге асыру;
- психологиялық проблемаларды шешуде және оқу – тәрбие жұмыстарының қолайлы әдістерін таңдауда ата – аналар мен педагогтерге консультациялық көмек көрсету;

Директор:

Клышбаева А. К.

Орын: Уайсова М. Т.